

**FA-129**

February-2025

M.Com., Sem.-I

401 : Economics

(Business Economics)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

- ધંધાકીય અર્થશાસ્ત્ર એટલે શું ? ધંધાકીય પેઢીના ઉદ્દેશો સમજાવો. 14
- અથવા
1. (A) ભાવતંત્રની કામગીરીની મર્યાદાઓ જણાવો. 7
1. (B) આવક-ખર્ચના ચક્રકાર પ્રવાહ આકૃતિની મદદથી સમજાવો. 7
2. ઘટતા સીમાંત તુષ્ટિગુણ દ્વારા માંગનો નિયમ સમજાવો. 14
- અથવા
2. બિનપ્રમાણસર ઉત્પાદન વિધેયનો ખ્યાલ આકૃતિસહ સમજાવો. 14
3. પૂર્ણ હરિકાઈના બજારમાં વસ્તુનું કિંમત નિર્ધારણ આકૃતિ દ્વારા સમજાવો. 14
- અથવા
3. અલ્પહસ્તક ઈજારામાં ભાવ નેતૃત્વ મોડેલનો ખ્યાલ સમજાવી તેના પ્રકારો વર્ણવો. 14
4. ઊંચી પ્રારંભિક કિંમત નીતિ સવિસ્તાર સમજાવો. 14
- અથવા
4. બહુવિધ ઉત્પાદ કિંમતનીતિ સવિસ્તાર સમજાવો. 14
5. બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : (12માંથી કોઈપણ 7) 14
- (1) વર્તમાન ભારતની GDPમાં કયા ક્ષેત્રનો હિસ્સો સૌથી વધુ છે ?
- (a) પ્રાથમિક (b) સેવા
- (c) ઉદ્યોગ (d) એકપણ નહીં
- (2) સૂક્ષ્મ અર્થશાસ્ત્રમાં પેઢીનો સ્ટોકનો પૂરવઠાનો વક્ર કેવો હોય છે ?
- (a) ઋણ ઢાળવાળો (b) ધન ઢાળવાળો
- (c) આડી ધરીને સમાંતર (d) ઉભી ધરીને સમાંતર



- (3) ચોખ્ખું રાષ્ટ્રીય ઉત્પાદન, આવકની વહેંચણી, ચોખ્ખો રાષ્ટ્રીય ખર્ચ આ ત્રણેય ખ્યાલ કોણે ધ્યાનમાં લીધા છે ?
- (a) પિગુ (b) ફિશર  
(c) યુનાઇટેડ નેશન્સ પબ્લીકેશન (d) માર્શલ
- (4) પેઢી વેચાણ વધારવા સભાનતાથી કોઈ પ્રયત્ન ન કરતી હોય અને જૂનું વલાણ ચાલુ રહેશે તેમ માનીને કરેલી આગાહી કેવી છે ?
- (a) નિષ્ક્રિય (b) તટસ્થ  
(c) સક્રિય (d) શૂન્ય
- (5) સરેરાશ ખર્ચ કયા સ્તરના ઉત્પાદને લઘુત્તમ હોય છે ?
- (a) સીમાંત ખર્ચ < સરેરાશ ખર્ચ (b) સીમાંત ખર્ચ > સરેરાશ ખર્ચ  
(c) સીમાંત ખર્ચ = સરેરાશ ખર્ચ (d) સીમાંત ખર્ચ = કુલ ખર્ચ
- (6) કિંમત ઘટવાથી ગીફ્ટ વસ્તુની માંગમાં શું ફેરફાર થાય છે ?
- (a) વધારો (b) ઘટાડો  
(c) શૂન્ય (d) ત્રણમાંથી એકપણ નહીં
- (7) વસ્તુ વિકલન કયા બજારનું ખાસ લક્ષણ છે ?
- (a) ઈજારો (b) પૂર્ણ હરીફાઈ  
(c) ઈજારાયુક્ત હરીફાઈ (d) અદ્યપહસ્તક ઈજારો
- (8) નીચેનામાંથી કયા સંજોગોમાં કિંમત ભેદભાવ શક્ય બને ?
- (a) પુનઃવેચાણ અશક્ય  
(b) પૂર્ણ હરીફાઈ  
(c) અપૂર્ણ હરીફાઈ  
(d) અપૂર્ણ હરીફાઈ અને પુનઃવેચાણ અશક્ય
- (9) અદ્યપહસ્તક ઈજારામાં ખાંચાવાળી માંગ રેખાનો ખ્યાલ કયા અર્થશાસ્ત્રીએ આપ્યો છે ?
- (a) પ્રો. કુર્નોટ (b) પ્રો. બોમલ  
(c) પ્રો. હોલ અને હીય (d) પ્રો. એજવર્થ
- (10) સીમાંત ખર્ચ ભાવ પદ્ધતિ કયા સંજોગોમાં ઉપયોગી છે ?
- (a) લાંબાગાળામાં (b) વણવપરાયેલી શક્તિ હોય  
(c) ટૂંકાગાળામાં (d) ટૂંકાગાળામાં + વણવપરાયેલી શક્તિ
- (11) બજાર પ્રવેશ કિંમત નિર્ધારણ વ્યૂહરચના ત્યારે સ્વીકારવામાં આવે છે જ્યારે \_\_\_\_\_.
- (a) નીચી કિંમત બજાર વૃદ્ધિને ઉત્તેજન આપે છે  
(b) બજાર વધુ પ્રમાણમાં કિંમત સંવેદનશીલ હોય  
(c) (a) અને (b) બંને  
(d) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (12) પૂર્ણ ખર્ચ ભાવ નીતિમાં કોનો સમાવેશ થાય છે ?
- (a) AVC (b) Profit Margin  
(c) AFC (d) ઉપરોક્ત ત્રણેય



# FA-129

February-2025

M.Com., Sem.-I

401 : Economics

(Business Economics)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. What is Business Economics ? Explain the objectives of business firm. 14
- OR**
1. (A) Explain the limitations of the Price Mechanism. 7
1. (B) Explain the circular flow of income-expenditure with figure. 7
2. Explain the law of demand on basis of diminishing marginal utility. 14
- OR**
2. Explain the law of variable proportion production function with figure. 14
3. Explain the commodity price determination under perfect competition market with figure. 14
- OR**
3. Explain the concept of price leadership model in oligopoly and describe the types of price leadership. 14
4. Explain in detail the Price Skimming. 14
- OR**
4. Explain in detail the multiple product pricing. 14
5. Answer the Multiple Choice Questions : (Any 7 out of 12) 14
- (1) Which sector has the highest contribution in the present India's GDP ?
 

|                |             |
|----------------|-------------|
| (a) Primary    | (b) Service |
| (c) Industries | (d) None    |
- (2) How is the graph of supply of firm's stock in Micro Economics ?
 

|                                 |                               |
|---------------------------------|-------------------------------|
| (a) Negative slope              | (b) Positive slope            |
| (c) Parallel to Horizontal line | (d) Parallel to vertical line |



- (3) Who has taken three concepts like net national production, income distribution and net national expenditure into account ?  
 (a) Pigou (b) Fisher  
 (c) United Nations Publications (d) Marshall
- (4) If firm doesn't try to increase the sale consciously then, which type of forecasting assumed as the old trend is continued ?  
 (a) Defunct (b) Indifferent  
 (c) Active (d) Zero
- (5) At which level of production the average cost is minimum ?  
 (a)  $MC < AC$  (b)  $MC > AC$   
 (c)  $MC = AC$  (d)  $MC = TC$
- (6) What will be the change in demand of Giffen goods with a fall in price ?  
 (a) Increases (b) Decreases  
 (c) Zero (d) None of the given
- (7) Which market has special feature of product differentiation ?  
 (a) Monopoly (b) Perfect competition  
 (c) Monopolistic competition (d) Oligopoly
- (8) From the following in which circumstances, price discrimination is possible ?  
 (a) Resale impossible  
 (b) Perfect competition  
 (c) Imperfect competition  
 (d) Imperfect competition & Resale impossible
- (9) Which Economist has presented the concept of kinked demand curve of oligopoly ?  
 (a) Prof. Kurnot (b) Prof. Boumal  
 (c) Prof. Hall & Hitch (d) Prof. Edgeworth
- (10) In which situation marginal cost pricing is useful ?  
 (a) Long run (b) Unused capacity  
 (c) Short run (d) Short run + unused capacity
- (11) Market penetration pricing strategy can be adopted when \_\_\_\_\_.  
 (a) Lower price stimulates market growth  
 (b) Market is highly price sensitive  
 (c) Both (a) and (b)  
 (d) None of the given
- (12) Who are included in full cost pricing ?  
 (a) AVC (b) Profit margin  
 (c) AFC (d) All of the given